

STAROČESKÁ KUCHYNĚ

chléb

snad z ide. slova, které dalo lat. *glaeba* = „uhnětený oválný kousek“
chlebec, chlebek
chlebový, chlebnatý, chlebný, chlebenný
chlebník - osoba
chlebnice –
chlebiti = žít s někým ve společné domácnosti
další význam = „obživa, živobyčí“
nemít ani chleba ani soli = „být chudý“; *být bez chleba* = „být bez výtědľku“
další synonyma:
pecen, pecence, bílé pecence (chléb pecnový)
pecnáři
úkruchy, topeničky (srv. dnes *topinky*)

jak se sladilo

konfekty = cukroví
není to žádný med

perník

perné nebo *peprné pokrmy* - od slova *pepř*
Petr Chelčický: „*V ohni pekelním bude takovým perně zaplaceno.*“

kaše, stč. *kašě*

Čeněk Zíbrt (vyd.): Staročeské umění kuchařské
Kaše z zvěřiny = paštika

svíčková

1. hypotéza: v Klaretově slovníku – *svieček*, lat. *internodium*
v Jungmannově slovníku *svieč, sviečka, svič, svička*
označení určitého druhu hovězího masa
2. hypotéza: slavnostní jídlo *svíčková pečeně* nebo *pečeně při svičkách*

slovesa

vaření: *vařiti, obvařiti, povařiti, uvařiti*
pečení: *péci (na roště, na rožníku), otpéci, propéci, upéci*
smažení: *smažiti, nasmažiti, posmažiti, usmažiti*
dušení (ojediněle): *zadusiti něco*
mytí : *zpráti, opláknúti něco*
o vejcích: *nabiti vajec (do pokrmu), vraziti několik vajec*

záštpice = hrachová kaše
valdyně = nudle nebo noky
okříně